Strategaeth Dementia ar gyfer Gorllewin Cymru

Fersiwn hawdd i ddarllen

Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Gorllewin Cymru West Wales Regional Partnership Board	Mae Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Gorllewin Cymru yn gofalu am iechyd a gofal cymdeithasol yn ein ardal.
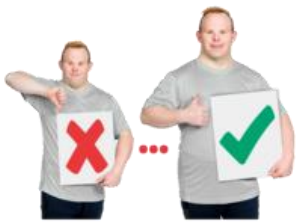	Mae'r Bwrdd Partneriaeth yn cynnwys cynghorau, y Bwrdd Iechyd a'r Trydydd Sector. Ei pwrpas yw i wneud pethau yn well.
	Mae nhw wedi creu **Strategaeth Dementia.**

Beth yw Strategaeth?

Mae strategaeth yn gynllun i wneud i rywbeth ddigwydd.

Beth yw dementia?

- Mae dementia yn gyflwr lle mae'r ymennydd yn dechrau gweithio'n wael.
- Mae llawer o fathau o dementia, a llawer o achosion.
- Gall symptomau o ddementia fod:
    - Colli cof
    - Meddwl yn arafach
    - Cael trafferth gyda geiriau a deall pethau
    - Newidiadau mewn hwyliau
    - Trafferth i symud a wneud pethau pob dydd
- Mae pethau fel arfer yn gwaethygu.
- A gall pobol angen mwy o help.
- Does ddim ateb syml am pam mae dementia yn digwydd.
- Gall byw bywyd iach helpu i'w atal.

Attain	Mae Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Gorllewin Cymru wedi defnyddio cwmni o'r enw 'Attain' i helpu datblygu'r strategaeth.
	Mae Llywodraeth Cymru wedi rhoi arian ar gyfer hyn.
	Mae pobol efo dementia yn dechrau byw yn hirach.
	Felly mae nhw angen mwy o help.
	Nôd y strategaeth yw rhoi gofal gwell i bobl efo dementia a'u teuluoedd.
	Fe wnaethon nhw siarad i bobl â dementia a'u teuluoedd.
	Ac i ofalwyr ac arbenigwyr.

	Mae mwy o bobol yn cael diagnosis o dementia.

Mae **diagnosis** yn meddwl mae meddyg wedi gwneud profion sy'n dangos fod gennych salwch neu gyflwr.

	Mae pobol efo dementia angen mwy o help.
Llywodraeth Cymru Welsh Government	Mae gan Lywodraeth Cymru **Gynllun Gweithredu Dementia**.

Gweledigaeth Llywodraeth Cymru yw i Gymru fod yn ‘genedl gyfeillgar i ddementia sy’n helpu pobl â dementia i deimlo eu bod yn cael eu gwerthfawrogi ac i fyw mor annibynnol â phosibl yn eu cymunedau.’

	Mae’r **Cynllun Gweithredu Dementia** yn gosod safonau ar gyfer gofal dementia.

	Mae'n dweud y dylai gofal fod yn Caredig ac yn Dddeallus.

Mae **safonau** yn mesur pa mor dda yw pethau.

	Felly, mae **Strategaeth Ddementia ar gyfer Gorllewin Cymru** wedi'i chreu.
	Mae'n dweud beth sydd ei angen ar bobl. Nawr ac yn y dyfodol.
	Mae hawliau gan bobl efo dementia.

"Mae gennym yr hawl i fywyd heb wahaniaethu na chost annheg, i gael ein derbyn a'n cynnwys yn ein cymunedau ac i fyw heb arwahanrwydd neu unigrwydd."

	Beth sydd yn y Strategaeth?
	Mae'n **Cefnogi pobl gyda dementia i fyw'n dda ac yn annibynnol am mor hir â phosibl.**
	Gofal a chymorth arbenigol – yn y gymuned ac yn yr ysbyty.
	Gofal arbenigol i gefnogi pobol pan mae angen mwy o help – yng nghartrefi eu hunain, os yn bosibl.
	Sicrhau fod yna gynlluniau i arbed mwy o bobl rhag ddioddef o ddementia.
	Addysg yn ein cymunedau.
	Creu cymunedau sy'n deall dementia.
	Mae dementia yn fusnes i bawb.

	Beth sy'n bwysig:
	Mynediad teg i ofal i bawb.
	Mae pawb yn cael ei weld fel unigolyn.
	Mae pobol yn gweithio gyda'i gilydd i ddarparu gofal.
	Mae'r holl staff yn barod i ofalu.
	Mae'r strategaeth wedi creu **Llwybr Dementia.**

Mae **llwybr** yn arwain sut mae rhywun yn symud trwy ofal a chymorth.

	Mae’r llwybr yn rhoi’r person efo dementia a’i gofalwyr yn ganolog i’r cynllun.
	Mae'n annog i wasanaethau weithio'n well gyda'i gilydd.

Beth sy’n nesaf?

	Cytuno ar wariant.
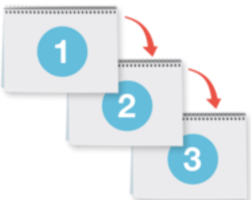	Creu cynllun gweithredu.
	Sicrhau fod y cynllun yn cael ei wirio, a'i ddiweddaru'n aml.

Am fwy o wybodaeth:

	Galwch 01267 228765
	Danfonwch e-bost wwcp@carmarthenshire.gov.uk

Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol **Gorllewin Cymru**

West Wales Regional Partnership Board